

Boala Ebola

Agentul etiologic: *virusul Ebola care apartine Genului Ebolavirus, membru al familiei Filoviridae*, care include 4 specii distincte patogene la oameni:

- *ebolavirus Zaire*,
- *ebolavirus Bundibugyo*,
- *ebolavirus Tai Forest*,
- *ebolavirus Sudan*

Ebolavirusurile sunt clasificate ca agenți patogeni de nivel 4 de biosecuritate (BSL-4) și necesită măsuri speciale de izolare și de limitare a transmiterii, măsuri de protecție pentru personalul de laborator, precum și pentru orice persoană care are grijă de pacienți potențial infectați sau manipulează cadavrele persoanelor infectate.

Calea de transmitere: Ebolavirusurile au o rată mare de transmisibilitate prin contact direct cu sângele (de ex. prin membranele mucoase sau leziuni ale pielii), sau alte fluide corporale (ex. saliva, urina sau lichidul de vărsătură) ale persoanelor infectate, vii sau moarte, sau cu orice suprafață și materiale contaminate cu fluide infecțioase. Transmiterea poate avea loc și prin contactul cu animale vii sau moarte infectate, inclusiv prin consumul și/sau manipularea cărnii de vânat (ex. maimuțe, antilope de pădure, lilieci), cât și prin vizitarea peșterilor sau a minelor colonizate de lilieci. Lucrătorii din domeniul sănătății pot fi infectați prin transmitere nosocomială, atunci când aceștia nu poartă echipamentul adecvat de protecție în perioada în care îngrijesc pacienții infectați.

Ebolavirusurile pot persista în site-urile anatomice privilegiate din punct de vedere imunitar (de ex., testicule, sistem nervos central și umoare apoasă) ale anumitor persoane recuperate după boală, ceea ce face posibilă continuarea transmiterii virusului, în special prin transmitere sexuală.

Prezența virusului în sânge și, în consecință, în organele și țesuturile persoanelor asimptomatice, infectate sau vindecate, indică faptul că transmiterea virusului prin transfuzie și transplant este posibilă, dar aceasta nu a fost raportată până în prezent.

Incubatia: Perioada tipică de incubație pentru virusurile Ebola variază între 2 și 21 de zile (în medie 6,3 zile).

Simptomatologie: Faza prodromală a bolii Ebola durează până la 10 zile, timp în care, la pacientul infectat boala debutează brusc, cu simptomatologie care imită gripa, cu febră, stare generală de rău și slăbiciune, dureri musculare și articulare, dureri de cap, urmate de slăbiciune progresivă, anorexie, diaree, greață și vărsături.

Următoarea etapă a bolii este caracterizată de simptome gastrointestinale, neurologice, vasculare, cutanate și respiratorii. În această etapă pot să apară și manifestări

hemoragice (hemoragii interne și externe abundente sau coagulare intravasculară diseminată).

În stadiul final al bolii, pacienții mor din cauza unei combinații de insuficiență multi-organică și șoc hipovolemic, datorat pierderilor severe de lichide.

Pe baza unei revizuirii din literatură, rata frecvenței cumulative ponderate pentru Ebola (au fost incluse toate speciile virale de Ebola) a fost evaluată la 65% [95% CI (54–76%)]. Rata frecvenței cumulative variază în funcție de specia virusului, iar în cazul *ebolavirusului Zair* a fost înregistrată cea mai mare rată a mortalității (75%), urmată de *ebolavirusul Sudan* (53%) .

Masuri de prevenire a îmbolnăvirii

Creșterea gradului de conștientizare a vizitatorilor și a rezidenților din zonele afectate

Vizitatorii și rezidenții din zonele afectate trebuie să respecte următoarele recomandări de prevenire și control ale bolii Ebola:

- evitarea contactului cu pacienții simptomatici și/sau cu fluidele corporale ale acestora, cu corpurile și/sau fluidele corporale de la pacienții decedați;
- evitarea consumului de carne de la animale sălbatice și a contactului cu animalele sălbatice (vii sau moarte);
- spălarea și curățarea fructelor și legumelor înainte de consum;
- spălarea mâinilor în mod regulat, folosind săpun sau antiseptice;
- asigurarea practicilor sexuale sigure, deoarece dovezile arată posibilitatea transmiterii sexuale a bolii Ebola, mult timp după vindecare.

Țările pot oferi informații călătorilor care pleacă, precum și celor care se întorc, prin afișe, pamflete sau alte mijloace de comunicare, privind recomandările prezentate mai sus, precum și informații despre cum se pot accesa serviciile de asistență medicală, în cazul în care acești călători dezvoltă simptome.

Creșterea gradului de conștientizare a profesioniștilor din domeniul sănătății

Furnizorii de asistență medicală, ar trebui să fie informați și sensibilizați cu privire la:

- posibilitatea existenței bolii Ebola în rândul călătorilor care se întorc din zonele afectate;

- simptomatologia clinică specifică bolii, importanța cunoașterii istoricului de călătorie, cât și identificarea contactilor persoanelor care au revenit din țările care se confruntă cu focare de Ebola;
- existența protocoalelor de identificare a cazurilor posibile/probabile și a procedurilor de trimitere a acestor cazuri către unitățile sanitare desemnate pentru preluarea acestor pacienți;
- existența procedurilor referitoare la măsurile de prevenire și control a infecțiilor, cum ar fi utilizarea echipamentului individual de protecție și dezinfecția, proceduri care ar trebui implementate atunci când se acordă îngrijire cazurilor de boală Ebola, în conformitate cu ghiduri specifice și recomandările OMS pentru controlul infecțiilor.

Deoarece la ora actuală nu există un vaccin aprobat, care să realizeze prevenția împotriva Ebola sau un tratament specific împotriva acestei boli, tratamentul suportiv al pacientului, în special al pacientului critic, este vitală.